

**Ioannis Tollenarii Brvgensis e Soc. Iesv Specvlvm
Vanitatis Sive Ecclesiastes Solvta Ligataq. Oratione
Dilvcidatvs**

Tollenaer, Jean de

Antverpiæ, 1635

Metrica Paraphrasis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68633)

Maneat igitur, Virum hunc sapientissimum, atque adeo diuino spiritu afflatum Scriptorem canonicum ad æterna laborum suorum præmia cælo adscriptum: restat vt postquam sapientissimis eius scriptis applausimus, quem fructum in animis nostris eadem parere debeant, audiamus, & in hoc f. etu, repudiata inexplibili illâ sciendi curiositate, acquiescamus.

S E C T I O Q V A R T A.

ECCLESIASTES.

VERSUS II. Verba sapientium sicut stimuli, & quasi clauī in altum defixi, quæ per magistrorum consilium data sunt à pastore vno.

12. His ampliùs fili mi ne requiras. Faciendi plures libros nullus est finis: frequensque meditatio, carnis afflictio est.

M E T R I C A P A R A P H R A S I S.

Si tibi virtus monet alma curas,
Arrige acclinem sapientis aurem
Vocibus. Nil sic animæ superni
Nectaris mulcet cupida palatum,
Virginis non sic populator auræ
Ales Hyblei pretium laboris
Florei stillat nemoris rapinam,
Ferula Magnatum sapido liquore
Condiens. Non sic hebetes ocellos
Jonathas victor renouauit hantus
Melleæ Solis lacrymæ, expetitur

M m m m m

Lumen

Lumen ut menti sapientis agræ
 Verba discussis reparant tenebris:
 Nec boues tantis resides adurget
 Pronus in plagas stimulis arator,
 Pectori quantos Sophiæ remisso
 Subdit hortatus, Caue ne increpantem
 Aure succussâ fugias: inherent
 Spicula imis flexanimæ medullis,
 Corda celesti popularique flammâ,
 Igneos dorso veluti Pyrachmon
 Orbita clauos adigit frequenti
 Verbere: aut qualis nemora inter alta
 Cressus pastor tigridem sagittâ
 Figit incautam; volat illa siluis
 Acta Dyctæis, laterique inheret
 Missile ferrum.
 Ac licet multi Sophiam magistri
 Cordis instillent penitis medullis;
 Profluunt cunâ latices scatebrâ.
 Ac velut præses, Sophiæ Minerua
 Ense diffisso Iouis è cerebro
 Fabulis nata est galeata virgo;
 Sic ab æternis adytis, sinuque
 Numinis promunt documenta Vita,
 Quotquot informes varias per artes
 Excolunt mores generis Promethei.
 His prius nil tu potiùsve ducas
 Nate, nil ultra sapere allabores,
 Neu vagum scriptis animum fatiges.
 Helluo quisquis fuerit librorum,
 Emulos natis Danai labores
 Stultus exhaurit, iuga perque montis

Sisyphi

Sisyphi saxum sine fine voluit.
Copia escarum stomachum fatigat:
Dumque congestis dapibus laborat,
Vita funesto perit agra tabo,
Mensque fatiscit.

PROSA EXEGESIS.

MAGNUM procul dubio intemperantis animi vitium est, inter libros helluari: & quemadmodum in comestationibus fieri solet, stultum est pro voluptate nauseam, pro alimento ventris saburrâ, pro sanitate morbos referre. Fastidientis stomachi est, multa degustare, & per plura Scriptorum genera vagari, quàm possis in succum sanguinemque convertere. Neque potest prodesse cibus, aut corpori accedere, qui statim sumptus emittitur: quod necessum est illis euenire, qui desultoriâ quadam sciendi curiositate auidius omnia quàm constantius delibant; neque vllius ingenio se familiariter applicant, sed omnia cursim & properantes transmittunt. Deinde nihil solidum esse potest, nihil stabile in diuersa studia distractis. Infinitus est librorum numerus, ait Hugo Victorinus; tu noli sequi infinita: vbi enim finis non est, nec esse quies potest. Rectè etiam Venerabilis Blosius, Lectio, inquit, incerta & erraticâ spiritum magis dissipat quàm promouet.

Quare idem sub nomine Dacryani Abbatis opportunè monet: Animum ad certam lectionem prudenter constringe, & in eâ immorari consuesce, etiamsi aliquando minùs sapiat. Virorum est, fructu potius delectari, quàm gustu; nec acerba etiam aut aceria, dum modò ad salutem conducant, aspernari.

*Intemperantia studiorum ne-
xia.*

Hugo Vi-
ctorinus
l. 5. Erudit.
didasc. c. 7.

Blosius
Paradis.
animæ, p. 1.
cap. 16.
Idem Spe-
culo Mo-
nachorum.
Certa le-
ctio in
sistendum.
fructus
quærendus.

M m m m m 2

Infanti